

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

KLASA 45 (2)

INDUSTRISKE SVOJINE

IZDAN 1 NOVEMBRA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 14366

Ing. Rüb Karl, Bocsa Romana, Rumunija.

Kombinovana krunjača sa ventilatorom na zamajnom točku.

Prijava od 9 februara 1938.

Važi od 1 juna 1938.

Pronalasku je cilj da se u trgovini poznata krunjača pomoću dopunskih radnih sredstava tako izvede, da može biti u potrebljena i za krupno mlevenje (jarnjenje), gnječeње i sitno mlevenje. Osim toga se pronalazak odnosi na ugradivanje ventilatora u zamajni točak krunjače.

Prema današnjem stanju tehnike se sa kakvom krunjačom može vršiti samo skidanje zrna (krunjenje) sa klipovima kukuruza. Tako dobiveni kukuruz u zrnu se zatim od strane poljoprivrednika u cilju pripremanja ljudske i stočne hrane usitnjava, za šta mu je potrebna zasebna mašina, ili je pak on prinuden da kukuruz u zrnu nosi u često veoma udaljeni mlin, da bi ga tamo samleo uz za njega veoma osetan izdatak u naturi ili u novcu.

Ova je nezgoda u poljoprivredi već odavno izazvala potrebu za malim i jeftinim ručnim mlinom.

Trudom industrije se istina uspelo, da se uprošćenjem konstruktivnih delova mлина за krupno mlevenje snizi cena ručnog mлина, ma da se često ovo postiže na račun kvaliteta. Uprošćenja su ipak imala svoje granice, pri čemu su bitni mašinski elementi kakvog mлина за krupno mlevenje, kao osovina, dva ležišta za ovu, ručica ili zamajni točak sa ručicom, kutija za zatvaranje elemenata za mlevenje, postolje i t. d., i t. d. mogli biti uprošćeni ali nisu mogli biti i izostavljeni.

Ovaj je zadatak predmetom ovog pronalaska našao svoje rešenje na taj način, što je mlin za krupno mlevenje uđružen u jednu jedinicu sa krunjačom. Ovom posebnom merom je omogućena ušteda i do sada neophodnih konstruktivnih delova

ručnog mлина за krupno mlevenje i cena je svedena na minimalne troškove stvarnog sredstva za mlevenje, n. pr. na dve ploče za mlevenje.

Udrživanje mлина za krupno mlevenje sa krunjačom je kod predmeta pronalaska ostvareno na niže opisani način.

Priloženi nacrt pokazuje jedan primer izvođenja pronalaska. Sl. 1 pokazuje vertikalni presek po liniji I-I iz sl. 3. Sl. 2 pokazuje presek po liniji II-II iz sl. 3. Sl. 3 pokazuje izgled odozgo pri uklonjenom poklopcu krunjače. Sl. 4 pokazuje uvećani presek ploča za mlevenje ugrađenih u transportni točak. Sl. 5 pokazuje u horizontalnom preseku različite vrste ugradivanja ploča za mlevenje. Sl. 6 pokazuje različite vrste ugradivanja valjaka za krupno mlevenje i valjaka za gnječeњe. Sl. 7. pokazuje delimičan izgled zamajnog točka bez venca kombinovanog sa točkom ventilatora sa krilima. Sl. 8 pokazuje presek zamajnog točka bez venca, kombinovanog sa točkom ventilatora sa krilima.

Mehanizam u trgovini poznate krunjače, koji služi kao osnova za predmet pronalaska, sastoji se kao što je poznato iz sledećih delova.

U drveno okvirno postolje 1 (sl. 1, 2 i 3) su postavljene dve vodoravne i medusobno paralelne osovine 2 i 3, od kojih se jedna osovina pogoni pomoću krivajne ručice 4. Na pogonskoj osovini 2 je u unutrašnjosti okvirnog postolja 1 postavljena ploča 5 sa zupcima, čija je jedna bočna površina snabdevena mnoštvom zubaca 6 u vidu piramide. Po obimu ploče 5 se nalazi čeonim zupčanim venac 7 čiji zupci zahvataju u malim prenosnim zupčanim točak

8, koji se nalazi na drugoj, pogonjenoj osovini 3. Na ovoj se nalazi u drvenom okvirnom postolju 1 konusni transportni točak 9, na čijem se obimu nalazi izvestan broj zupčastih nastavaka 10. Ovaj konusni transportni točak je izведен u vidu zaruobljenog šupljeg konusa sa kružnom osnovom, čija je veća kružna osnova otvorena. Između konusnog transportnog točka 9 i ploče 5 sa zupcima nalazi se pomerljivi jezik sa polugom i tegom za opterećenje. Na pogonjenoj osovini 3 je dalje na spoljnoj strani krunjačinog postolja utvrđen zamajni točak 11. Prema gore je krunjača pokrivena drvenim ili livenim poklopcom 12, koji je snabdeven otvorom 13 za napajanje odnosno za uvodenje kukurniznih klipova.

Upotreba predmeta pronalaska kao krunjače je poznata i niukoliko nije ometana ugradenim dōpunskim uredajima.

Dōpuni uredaji, koji predmet pronalaska čine sposobljenim za krupno mlevenje, gnjećenje i sitno mlevenje, jesu sledeći:

U cilju upotrebe predmeta pronalaska za krupno mlevenje, su u šupljini konusnog transportnog točka 9 i u prostor između konusnog transportnog točka i krunjačinog postolja 1 ugradene dve ploče 14 i 15 za mlevenje (sl. 2, 3 i 4), od kojih je jedna mirujuća ploča 15 za mlevenje montirana centrično sa osovinom 3 na unutrašnjoj strani krunjačinog postolja 1, dok je druga obrtna ploča 14 za mlevenje montirana na unutrašnjoj strani manje kružne površine konusnog transportnog točka 9 izvedenog kao zaruobljeni šuplji kružni konus, tako, da se obrtna ploča 14 za mlevenje nalazi paralelno, u istoj osi i simetrično u odnosu prema mirnoj (nekretnoj) ploči 15 za mlevenje.

Po sebi se razume da ploče za mlevenje mogu biti obrazovane i iz svih inače poznatih sredstava za usitnjavanje, kao iz mlinskog kamenja, livenih prstenova za mlevenje, udarnih čepova, udarnih čekića, i t.d., i td.

Sredstva za mlevenje, n. pr. ploče 14 i 15 za mlevenje mogu biti postavljene i na drugim podesnim mestima krunjače (sl. 5), tako, da je nekretno sredstvo za mlevenje, n. pr. ploča 15 za mlevenje, svagda utvrđena u ili izvan krunjačinog postolja 1, centrično sa krunjačinim osovinama 2 i 3 na krunjačinom postolju 1 i obrtno sredstvo za mlevenje, n. pr. ploča 14 za mlevenje, koja se neposredno ili posredno nalazi centrično na krunjačinim osovinama 2 i 3, naspramno i simetrično prema nekretnom sredstvu za mlevenje. Na sl. 5

nacrta su pokazane različite mogućnosti ugradivanja u horizontalnom preseku, pri čemu je sa 15 svuda označena nekretna (mirujuća), a sa 14 obrtna ploča za mlevenje.

Način dejstva ovog uredaja za mlevenje je sledeći. Dovodenje zrna koja treba da se samelju ka pločama 14 i 15 za mlevenje vrši se pomoću levka 16 za usipanje, iz kojeg zrna kroz zagatku 16a, kroz kanal 17 doći direktno u uredaj za mlevenje u konusnom transportnom točku 9 a krupno mleveni kukuruz otiče kroz odvodni kanal 18 prema dole. Uvek prema želji može ovaj rad mlevenja biti izveden jednovremeno sa radom skidanja zrna sa klipova (krunjenja) ili zasebno od ovoga i to pri ručnom ili motornom pogonu. Finoća jarme (meljave) ili brašna se postiže pomoću uredaja 34 za regulisanje, pomoću kojeg se ploče za mlevenje podešavaju bliže ili dalje jedna od druge.

U cilju upotrebe predmeta pronalaska za krupno mlevenje pomoću valjaka, se u unutrašnjosti krunjače na delovima osovine 2 i 3 koji se nalaze bliže krivajnoj ručici postavljaju dva valjka 19 i 20 (sl. 1, 2 i 3). Pošto su osovine 2 i 3 prenosom pomoću ploče 5 sa zupcima i prenosnog zupčanika 8 medusobno u vezi, to je prečnik valjaka tako izabran, da se oni pri krupnom mlevenju kreću različitim brzinama. Ako se hoće da vrši gnjećenje pomoću valjaka 19 i 20, to se popušta čvrsta veza između osovine 2 i 3 pri čemu se prenosi zupčanik 8 pomera aksijalno po osovinu 3, tako, da se njegovi zupci ne nalaze više u zahvatu sa čeonim zupčanim vencem 7 ploče 5 sa zupcima (na sl. 2 i 3 pokazano crtasto) i jedan valjak pri obrtanju zahvata sobom drugi valjak, tako, da ova sada imaju jednak obimne brzine.

Način dejstva pri krupnom mlevenju pomoću valjaka 19 i 20 je sledeći. Zrna koja treba da se samelju i koja dolaze kroz zagatku 16b levka 16 za uvodenje, dove se direktno ka valjcima 19 i 20 za krupno mlevenje, odnosno za gnjećenje. Čim krupna meljava ove napusti, ona pada na odvodno dno 21, koje se pruža prema strani krunjače na kojoj se nalazi zamajni točak.

Valjci 19 i 20 mogu biti montirani i na drugim podesnim mestima krunjače, tako, da se nalaze u ili izvan postolja 1 krunjače, n. pr. na taj način, što se postavljuju izvan maštine između postolja 1 krunjače, i zamajnog točka 11 ili između postolja 1 krunjače i krivajne ručice 4, ili što se u maštini montiraju na strani bliže zamajnom točku. Različite mogućnosti ugradi-

vanja valjaka 19 i 20 su pokazane na sl. 6.

Ako se od valjaka 19 i 20 dobivena krupna mlejava (jarma) neće da mleje dale u sitno brašno, to se otvara ventilno krilo 22 koje se nalazi u odvodnom dnu 21 (sl. 2). Krupno mleveni ili gnječeni materijal pada tada kroz ventilni otvor u odvodni kanal 18a i odatle se odvodi u izvan krunjače nalazeći se prijemni sud.

U cilju upotrebe predmeta pronalaska za dobijanje sitnog brašna se od valjaka 19 i 20 dolazeća gruba mlejava upućuje ka uredaju 14 i 15 za mlevenje koji je ugraden u transportnom točku 9. U ovom se cilju ventilno krilo 22 zatvara jednom ručicom na odvodnom dnu 21. Gruba mlejava se tada kreće svojim putem ka prstenastom kanalu 23 (sl. 2), koji je predviđen na strani zamajnog točka koja je okrenuta ka ili od krunjače. Mleveni materijal klizi po odvodnom dnu 21 pomoću svoje teže do najnižeg mesta prstenastog kanala 23 i usled kružnog kretanja zamajnog točka se ovim podiže. Čim se mleveni materijal nalazi u krajnjem gornjem položaju, grubo mleveni materijal usled svoje prirodne teže isпадa iz prstenastog kanala 23 ponovo napolje na odvodno dno 24 (sl. 1, 2 i 3) po kojem se dovodi ka pločama 14 i 15 za mlevenje. Prstenasti kanal 23 je snabdeven poprečnim rebrima 25, koja sprečavaju klizanje grubo mlevenog materijala pri dizanju naviše. Prema potrebi mogu se postaviti četke koje grubo mleveni materijal izdvajaju iz prstenastog kanala i doveđe ga do padanja.

Snabdevanje zamajnog točka 11 prstenastim kanalom 23 za podizanje u vis mlevenog materijala čini izlišnim elevator ili druge komplikovane uredaje za dizanje, što predstavlja znatan tehnički napredak.

Ako se u levak 16 za uvođenje materijala stavi kakav pregradni zid 16c (sl. 2), kojim se levak za uvođenje materijala deli u dva zasebna odeljka, od kojih svaki ima svoju sopstvenu zagatku (16a i 16b), to se može usled ove mere ili jednovremeno krupno mleti pomoću ploča 14 i 15 za mlevenje i valjaka 19 i 20, ili se može pomoću ploča 14 i 15 krupno ili sitno mleti a pomoću valjaka 19 i 20 gnječiti, ili se mogu ostvariti druge radne kombinacije.

Kod svih opisanih procesa usitnjavanja kao što su krupno mlevenje, gnječenje i sitno mlevenje, koji se mogu obavljati jednovremeno sa radom krunjače, ili se mogu obavljati vremenski odvojeno od ovog, je, u cilju olakšanja mlevenja kod ručnog pogona, na zamajni točak 11 krunjače postavljena ručica 26 pomoću koje se krunjača stavlja u dejstvo (sl. 2 i 3) tako, da se može skidati. Umesto ručice mo-

že krivaja 4 koja se obično upotrebljuje za krunjenje, biti postavljena na slobodan kraj osovine 3 koji se nalazi na zamajnom točku 11. Za slučaj, da se ima na raspoloženju pogon vitlom ili motorom, kajš se postavlja na zamajni točak 11 krunjače.

Kod danas uobičajenih krunjača za kukuruz se višestruko u cilju čišćenja krunjenog kukuruza upotrebljuje kakav ventilator koji je obično ugrađen ispod mehanizma za krunjenje i predstavlja zasebnu mašinu. Točak ventilatora sa krilima se tada obično pogoni pomoću kajša sa brzo obrćuće se osovine 3. Ovi ventilatori imaju tu nezgodu, da pri krunjenju zahtevaju veliku dopunsku snagu i ležišta se prerađaju usled velikog broja obrtaja točka ventilatora sa krilima, s druge strane pak upotreba jednog takvog ventilatora zahteva izvestan broj dopunskih mašinskih elemenata, kao: jednu ventilatorovu osovINU, više ventilatorskih krila, dva ležišta, dva točka za kajš, jedan kajš itd., itd. Ove su nezgode kod predmeta pronalaska, kao što je opisano u sledećem, otklonjene, pri čemu se jednovremeno postiže laki hod i gornji mašinski elementi se potpuno ušteduju. Strana zamajnog točka 11 koja je okrenuta ka krunjačinom postolju ili je od ovog okrenuta, snabdeva se ventilatorskim krilima 29 (sl. 1 i 2), koja su utvrđena kružno ili centrično sa središtem zamajnog točka i mogu već pri livenju zamajnog točka da se izliju zajedno sa ovim, ili se pak mogu na zamajnom točku 11 učvrstiti pomoću prstena 30 koji se može skidati, i na kojem se krila ventilatora nalaze utvrđeno. Ili se pak ceo zamajni točak 11 obrazuje kao točak ventilatora sa krilima (sl. 7 i 8) pri čemu se umesto venca 31 na zamajnom točku (sl. 1 i 2) stavlja veći broj ventilatorskih krila 29 (sl. 7 i 8), koja pri njihovom obrtanju jednovremeno deluju kao zamajna masa i proizvodači vetra.

Kod upotrebe jednog takvog zamajnog točka bez venca, prema sl. 7 i 8, se prstenasti kanal za izdizanje grubo mlevenog materijala koji dolazi sa valjaka 19 i 20 postavlja bočno na ventilatorskim krilima 29 (sl. 7). Takođe se podešno umesto ranije ručice 26 poznata krunjačina krivaja 4 kod opisanih načina rada postavlja direktno na slobodni kraj osovine 3.

Kutija 32 ventilatora se utvrđuje na postolju 1 krunjače i proizvedeni veter se pomoću kanala 33 za veter (sl. 1 i 2) upućuje pod mehanizam krunjače, gde služi za čišćenje krunjenog kukuruza.

Proizvedeni veter ventilatora se pak takođe upotrebljava ili se može upotrebiti za obavljanje različitih drugih poljoprivrednih poslova.

vrednih radova, kao: za trauspojt pleva na dno za plevu, za transport žita na mesto za žito, u magacin, kao i za priključak usisača prašine radi oslobađanja od prašine i za provetrvanje štala, stanova, sklađišta za žito itd., itd.

Patentni zahtevi:

1) Krunjača za kukuruz, naznačena time, što je u mehanizam za krunjenje ugrađen uredaj za usitnjavanje koji se sastoji iz jedne nekretne i jedne obrtnе ploče za mlevenje, tako, da je mirna ploča (15) za mlevenje utvrđena centrično sa jednom od osovina (2, 3) krunjače na unutrašnjoj ili spoljnoj strani postolja (1) krunjače, dok je obrtna ploča (14) za mlevenje montirana neposredno ili posredno na istoj osovinu i nalazi se u odnosu prema mirnoj (nekretnoj) ploči (15) za mlevenje u naspramnom, paralelnom, u istoj osi i simetričnom položaju.

2) Krunjača po zahtevu 1, naznačena time, što su u šupljinu konusnog transportnog točka (9) i postolja (1) krunjače ugrađene dve ploče (14 i 15), od kojih je jedna mirna ploča (15) za mlevenje montirana centrično sa osovinom krunjače na unutrašnjoj strani postolja krunjače, dok je obrtna ploča (14) za mlevenje montirana na unutrašnjoj strani manje kružne konusne površine konusnog transportnog točka (9) koji je izведен kao zarubljeni šuplji konus sa kružnom osnovom, tako, da se obrtna ploča (14) za mlevenje nalazi u paralelnom, u istoj osi i simetričnom položaju u odnosu prema mirnoj ploči (15) za mlevenje.

3) Krunjača po zahtevu 1 i 2, naznačena time, što su ploče (14 i 15) za mlevenje, koje služe za usitnjavanje, obrazovane iz proizvoljnih poznatih sredstava za usitnjavanje, kao iz livenih prstenova za mlevenje, iz mlinskog kamenja, iz čepova za mlevenje, iz udarnih čekića, itd., itd.

4) Krunjača po zahtevu 1 do 3, naznačena time, što su na osovinama (2 i 3) krunjače za kukuruz ili na mašinskim elemen-

timi koji su na ovima utvrđeni, u ili izvan krunjačinog postolja (1) montirani u poznatom rasporedu valjci (19 i 20) za usitnjavanje i što je mali prenosni točak (8) krunjače postavljen aksijalno pomerljivo po osovinu (3) krunjače u oba smera, tako, da pri zahtevu ovog prenosnog zupčanog točka (8) sa zupcima ploče (5) sa zupcima, valjci (19 i 20) rade kao valjci za krupno mlevenje, a kad se ovaj nalazi izvan zahvata sa zupcima ploče (5) rade kao valjci za gnjećenje.

5) Krunjača po zahtevu 1 do 4, naznačena time, što se na strani zamajnog točka (11) koja se nalazi okrenuta krunjači za kukuruz ili koja je od ove okrenuta, nalazi prstenasti kanal (23) koji je snabdeven poprečnim rebrima (25) i koji je svojom otvorenom stranom postavljen centrično sa središtem zamajnog točka, i koji prima od valjaka (19 i 20) dolazeći prethodno zdrobljeni krupno mleveni materijal, automatski ga izdiže i zatim ga predaje uredaju (14 i 15) za usitnjavanje koji se nalazi u transportnom točku (9).

6) Krunjača po zahtevu 1 do 5, naznačena time, što se na zamajnom točku (11) krunjače za kukuruz nalazi utvrđena ručica (26) tako, da se može skidati, ili se za krunjenje upotrebljena poznata krivaja (4) postavlja na slobodan kraj osovine (3) na kojoj se nalazi zamajni točak u cilju olakšanja pogona pri upotrebi mašine za druge radove, kao krupno mlevenje, gnjećenje, sitno mlevenje itd. pomoću ručnog pogonaa.

7) Krunjača po zahtevu 1 do 6, naznačena time, što je zamajni točak (11) krunjače za kukuruz izведен kao točak sa ventilatorskim krilima, tako, da se na strani zamajnog točka koja je okrenuta postolju (1) ili od postolja (1) nalaze utvrđena ventilatorska krila (29) u kružnom rasporedu centrično sa središtem zamajnog točka ili što se umesto venca 31 na zamajnom točku stavlja veći broj ventilatorskih krila (29) i tako zamajni točak (11) bez venca služi kao proizvođač veta i kao zamajna masa.

Ad pat. br. 14365

Fig. 1.

